

כיפאן נחשב הבימאי שוהאי אימאמורה לאיש הקרוב מאוד אל הזרם התעוררי. כל סרטיו מצטיינים בגישה ריאליסטית קיצונית, יש אומרים אפילו נאטורליסטית, כדי להרגיש בכך שאין לו שום רצון לייפות או לסגנון דברים, הוא מעדיף את הביטויים הכותמים ביותר של הטבע האנושי.

בשלב מסוים של הקאריירה שלו, הוא אפילו נטש את הקולנוע העלילתי, והקדיש כמה שנים לסדרת סרטי תעודה שצולמו באמצעות מצלמות נסתרות.

מעניין שאותה סדרה באה אחרי סרט עלילתי שהיה מבוסס בחלקו על מרכיב תעודי, סרט בשם אדם נעלם שהביא למעשה פרשה אמיתית. צעירה היוצאת לחפש את ידידה, שנעלם יום כהיר אחד מבלי להשאיר עיקבות. על סמך גרעין אמיתי זה, רקם אימאמורה עלילה רמיונית על הקשר שנוצר בין המחפש ובין איש-הקולנוע העוקב אחרי חיפושיה.

גם אם שמו של שוהאי אימאמורה אינו מוכר בישראל, נזקף לזכותו עבר קולנועי עשיר והוא אחד היוצרים החשובים בדור שאחרי קורסואוה. בגיל 58, יש מאחוריו סדרה ארוכה של סרטים, והפרט שבו זכה בשנה האחרונה, בפסטיבל הסרטים בקאן, נזכות הבלדה על נאראיאמה בא, למעשה, לאשר רישמית, את מעמדו בקולנוע היפאני, מחוץ לגבולות מולדתו. ואכן, בפסטיבל שהיה עמוס סרטים חשובים של בימאים בעלי שמות גדולים ומפוארים, היה מקובל על כל הנוכחים, כי אימאמורה אכן ראוי לפרס, מפני שסירטו היה השלם והמגובש ביותר מכל אלה שהוצגו במסגרת התחרות.

פורקן מלא. גם אם בתחילת דרכו היה אימאמורה החניך של המסוגנו והמלוטש בבימאי יפאן, יאסו'ירו אווה, הרי עכשיו אומר אימאמורה שאת סיגנונו ואת גישתו לקולנוע, הוא פיתח בניגוד למורהו, ולא בהמשך לו. סירטי התלמיד, שבהם נותנים האנשים פורקן מלא לדחפים

קן אוגטסה ב. נאראיאמה" הסכמה לכוח עליון

ולרגשות שבתוכם, שבהם הרמויות המרכזיות הם חריגים ולא נציגי החתך הממוצע של החברה, סרטים שבהם העיקר הוא התבוננות מקרוב בתשוקות הנסיסיות והמוסותרות על-ידי מערכת של ניוסמוסן ומוסכמות, שונים לחלוטין מן הסרטים של אווה.

אצל המורה ההתנהגות המופתית, גינוני הטקס והאפוק, הם חלק חיוני ובלתי-נפרד מן הסרטים עצמם.

הסרט הראשון של אימאמורה שהותיר רושם עז במערב, לי הנקמה, נעשה לפני חמש שנים. הוא תיאר בצורה מפורטת מאוד את 78 הימים האחרונים בחייו של רוצח פאתולוגי הסיימפון, יחסיו עם העולם, עם האשה שאוהבת אותו ועם אביו (זה החלק השקוף ביותר בסרט). הסרט דהים לא רק בעוצמת הסיפור, אלא גם בגישה המיוחדת של המספר, המסרב לנקוט עמדה מוסרית לכל אורך העלילה, ומשאיר זאת לצופה. כאשר הוצג הסרט, בזמנו, באולם קטן, במסיגרת שוק הסרטים בקאן, היו הכל משוכנעים כי אין זה היה הסרט המעניין ביותר שהוצג בפסטיבל, באותה השנה.

למות על ההר. כאשר סוקרים את הקאריירה של אימאמורה מבט לאחור, נרמה שבמקורם או (המשך בעמוד 46)

דברה וינגר בראיון: בלעדי לעדנה פינרו:

„המועמדות שיגעה אותי!“

הכוכבת הלוהטת ביותר של הבר האמריקאי קיבלה אותי ברגליים יחפות ובקול צרוד לחלוטין. היא היתה רומה בכל לבת-קיבוץ, שהגיעה זה עתה בריצה, ועיניה הכחולות ריצרו מאושר: „אינני תחרותית במיוחד, אבל כששמעתי במטוס על היותי מועמדת לאוסקר

מרואינת וינגר מאכסימום - אני אמות

לא עצמתי עין כל הדרך. אני מודה - המועמדות שיגעה אותי.“

דברה וינגר ושירלי מקליין בתנאים של חיבה" אני חושבת שאחיה אם טובה

— האם זו רק עבודה קשה, גם עבודה וגם ניסיון. כשהייתי בת 17 נפגעת בתאונת-דרכים קשה. איברתי את הראייה, וחשבתי שלא אוכל להלך יותר. שכבתי שנה בבית-החולים. כולם נכו ואני הייתי צריכה לעודד אותם. איך אחד לא הבין שצריך לתת גם למישהו אחר לכבות. מאותו יום ואילך איני מפחדת מכלום. מאכסימום, אני אומרת לעצמי, אני אמות! למדתי לקבל את המוות וכך הייתי מסוגלת להרגישו לפי רישות התסריט. אם לא הצלחתי להעביר משהו מקבלת הדין והרשיתי לעצמי לכבות. הרי זה משום שהייתי שלמה עם הזכות שיש לאדם חולה לכבות.

— האם היית שלמה גם עם הדברים הקשים

הנוכחי הוריד הבימאי שתי סצינות, שלרעתה היו חשובות מאוד. אבל במיקרה זה אין בליבה עליו, מה שאייאפשר לומר בקשר לסירטה האחרון רצינותו של מייק, שלדבריה נרצח על-ידי האולפנים. „החברה שהפיקה את הסרט, חברת-כית של האחים וורנר, נבחרה מן העובדה שהסרט עוסק בחיי העולם-התחתון בהוליווד, שהם מלהוכרו, ולכן הפעילה עלינו, השחקנים, ועל הבימאי, ג'יימס ברידג'ס, לחצים כל יתוארו ולבסוף אף העלתה את הסרט על שולחן-העריכה, וחתכה וחתכה וחתכה.“

אין הרבה שחקניות היכולות לקום ולומר: מהיום אני המפיקה של עצמי. מפיך הוא תפקיד מפחיד, אך לא את דברו: „אם אתה מפיך היודע

„בגיל חמש-עשרה ברחתי מן הבית לישראל כי זה היה אופנתי. קטפתי בנות ונסברתי. היום ישראל מעצבנת אותי אבל לא אשקוט עד שאחזור לשם בעצמיו“

שאת מחליפה עם אמך כסרט? האם גם יחסים אלה נשאבו מן המציאות?

„האמת היא שכן. היו בינינו יחסים טובים מאוד קודם לכן, אבל אחרי הסרט התגברו והתחזקו עוד יותר. מוזר לראות כיצד מתייחסים במקומות שונים בעולם בצורה שונה ליחסי אם ובת. הנה, עתה היגענו מיפאן במסיגרת מסע הפירוסם לסרט הזה. אחת הבעיות שהיו ליפאנים עם הסרט, היה הקושי להשלים עם היחסים הקרובים והחופשיים האלה שיש בסרט בין האם ובתה. כך מרברות אימהות וילדות? שאלו אותי במסיבת העיתונאים. הייתי נבוכה לחלוטין. לא יכולתי להסביר להם את המאפיין העיקרי שבסיפור הזה, כי מסתבר שביפאנית חסרה מילה אחת — אירוניה.“

ואמנם, למרבה האירוניה, ליוו את ההסרטה, בשעתו שמועות עקשניות רווקא באשר ליחסים בין האם ובתה, כלומר, בין שירלי מקליין ודברה וינגר. טענו כי האווירה מחושמלת כל-יך, עד שאפשר להכין שם תה לשחקנים, מבלי להדליק אש.

דברה מכחישה זאת מכל וכל: „נכון ששתינו באנו מכוכים שונים. שירלי יכולה לעמוד מאחורי ולהצחיק, ובדקה אחת היא נכנסת רותחת כולה לתוך הסצינה. אצלי זה לא ייתכן, אני באה עם הרמות מן הבית. אני חיה את הרמות כל זמן ההסרטה ואינני יכולה להישאר דברה. לקח זמן עד ששירלי הצליחה להאמין לי, אבל משתאמנה, נוצר בינינו תהליך עבודה מקסימלי.“

לאן אתה הולך גם ההסרטה הולכת חלק ואם יש בעיות, סימן שאתה לא יודע לאן אתה הולך.“

לפי שעה, דברה היא צעירה השלמה עם עצמה ועם כל תפקיד שהיא עושה. היא חיה אותו יום וליילה, בלי לאות, מתוך הוזהרות מחולשת. „לצורך תפקידי בסרט זה, הייתי בהריון במשך שלושה חודשים, הלכתי עם כריות על ביטני וניסיתי לדמות לעצמי את כאבי הגב והכחילות בכוקר. ידעתי שאם לא אשכנע את הילדים שהשתתפו לצירי בסרט כילדי, אין לי כל סיכוי לשכנע את הצופים שבאולם. ורק משראיתי, שהשחקנים הקטנים שלצירי מאמינים לי, ידעתי שאני עושה את הדבר הנכון.“

הקטע הקשה ביותר היה זה שבו היא שוכבת בבית-החולים והרופא מודיע לה שהיא לוקה בסרטן ממאיר. „הייתי אבודה. איך אוכל לשכנע, לא לזייף, לא לשקר. הבימאי רצה חזרות ואני אמרתי — תן לי פשוט להיכנס לזה. ואו עשינו את הסצינה ואני הורגשתי שלשמע המילה, ממאיר עוברת צמרמורת בכל גופי ופרצתי בככי היסטרי. שבוע פעמים חזרנו על אותה הסצינה ושבע פעמים נשכחתי ובכיתי. זה היה משבר אורגני לחלוטין, ואני בעצמי נדרמתי מן העוצמה שלו.“

פוליטיקה במקום הראשון. היום מתפעלים כולם מן העובדה שדברה וינגר מצליחה להמחיש את השימחה ואת החיים מצד אחד ובתוך רגע קצר, ננשימה אחת, את הגועיע והמוות. אך היא עושה זאת.

היא דיברה אלי כמו שמדברים עם כן-מישפחה. אחרי הכל, הורתה, הרי היא באה מבית מסורתי לחלוטין, כמו כולם-מעבר לגשר ברוקלין. כשהייתה בת 15 וחצי ברחה מן הבית, פשוט משום שזוהי היתה אופנת, וכאנגלית מתובלת בעברית, נזכרה באינטרמצו הישראלי שקדם לקאריירה ההוליוודית הוזהרת שלה (קצין וגנטלמן, סימטת האשליות, והיום, סיבת בואה לפסטיבל ברלין, תנאים כרי לקדם) „באתי ב'עליה' עם תיק אחד וחלום ציוני. קטפתי כננות כעמק-הירדן ונסברתי. ירדתי לחפירות ארכיאולוגיות כבאר-שבוע והייתי אפילו בגרנ'ע. אבל החלום נראה אחרת במציאות, והבנתי שזה לא בשבילי.“

היום ישראל מעצבנת אותי. איני מבינה למה צריך לירות גם כשלא יורים עליך. ולמה על הדרוזים בלבנון? אבל איני מתכוונת להשתמש בפירוסם שלי כשחקנית, כדי לקדם עניין פוליטי. זה עירבוב תחומים. לכן, לא אשקוט עד שלא אבוא לישראל ואראה כמו עיני מה העניינים שם.“

בינתיים היא עסוקה מאוד. אולי השחקנית העסוקה ביותר היום באמריקה וברואי השחקנית הצעירה ביותר שיש לה חברת הפקה משלה. לא משום שמאסה במישחק, אלא משום שמאסה באותם אנשים החושבים שיש להם הזכות לעשות בעבודתה ככל העולה על רוחם.

לא לזייף. מישהו חושב שבהוליווד די לך אם את צעירה יפה ומוכשרת? לא. אפילו מן הסרט